Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

30 май 2017 година*

„Обжалване — Иск за обезщетение — Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) — Ограничителни мерки срещу Ислямска република Иран — Списък на лицата и образуванията, чиито финансови средства и икономически ресурси са замразени — Имуществени вреди — Неимуществени вреди — Грешка при преценката на размера на обезщетението — Липса — Насрещна жалба — Необходими условия за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Европейския съюз — Задължение за доказване на обосноваността на ограничителните мерки — Достатъчно съществено нарушение“

По дело C-45/15 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 4 февруари 2015 г.,

Safa Nicu Sepahan Co., установено в Исфахан (Иран), за което се явява A. Bahrami, адвокат,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват R. Liudvinaviciute-Cordeiro, M. Bishop и И. Гюров, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

подпомаган от:

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява M. Gray, в качеството на представител,

встъпила страна в производството по обжалване,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, A. Tizzano, заместник-председател, M. Ilešič, L. Bay Larsen и T. von Danwitz, председатели на състави, A. Rosas (докладчик), J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, Ал. Арабаджиев, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen и K. Jürimäe, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: L. Hewlett, главен администратор,

* Език на производството: английски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 2 май 2016 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 септември 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Safa Nicu Sepahan Co. иска частична отмяна на решението на Общия съд на Европейския съюз от 25 ноември 2014 г., Safa Nicu Sepahan/Съвет (T-384/11, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2014:986), с което Общият съд отхвърля отчасти иска на това дружество да му бъде присъдено обезщетение за имуществените и неимуществените вреди, които твърди, че е претърпяло поради включването му в списъка на образуванията, чиито финансови средства и икономически ресурси се замразяват, по силата на част I, Б, точка 19 от приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 503/2011 на Съвета от 23 май 2011 година за прилагане на Регламент (ЕС) № 961/2010 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 136, 2011 г., стр. 26), а след това по силата на част I, Б, точка 61 от приложение IX към Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 961/2010 (ОВ L 88, 2012 г., стр. 1) (наричани по-нататък „спорните разпоредби“).

2 С насрещна жалба Съветът на Европейския съюз иска частична отмяна на обжалваното съдебно решение, доколкото Европейският съюз е осъден да заплати на Safa Nicu Sepahan обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди вследствие от предвидените със спорните разпоредби ограничителни мерки.

Обстоятелствата по спора

3 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 1—13 от обжалваното съдебно решение, както следва:

„1 Настоящото дело е образувано във връзка с ограничителните мерки, въведени с оглед на оказване на натиск върху Ислямска република Иран, за да преустанови чувствителни по отношение на разпространението ядрени дейности и разработването на системи за ядрено оръжие (наричано по-нататък „ядреното разпространение“).

2 Жалбоподателят, Safa Nicu Sepahan Co., е иранско акционерно дружество.

3 С Решение 2011/299/ОВППС на Съвета от 23 май 2011 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 136, [2011 г.] стр. 65) фирмата на образувание, идентифицирано като „Safa Nicu“, е включена в списъка на образуванията, участващи в свързани с ядреното разпространение дейности, който се съдържа в приложение II към Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС (ОВ L 195, [2010 г.] стр. 39).

4 Съответно с [Регламент за изпълнение № 503/2011] фирмата на образуването, идентифицирано като „Safa Nicu“, е включена в списъка, съдържащ се в приложение VIII към Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 25 октомври 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕО) № 423/2007 (ОВ L 281, [2010 г.] стр. 1).

5 В мотивите към Решение 2011/299 и към Регламент за изпълнение № 503/2011 идентифицираното като „Safa Nicu“ образувание е описано като „[к]омуникационна фирма, доставяла оборудване за обекта Fordow (Qom) [Иран], строен, без да бъде обявен пред [Международната агенция за атомна енергия (ООН) (МААЕ)]“.

6 След като е уведомен от един от търговските си партньори, с писмо от 7 юни 2011 г. жалбоподателят моли [Съвета] да измени приложение VIII от Регламент № 961/2010 или като допълни и коригира посочването на идентифицираното като „Safa Nicu“ образувание в разглежданите списъци, или като го заличи. В тази насока жалбоподателят твърди, че посоченото включване или се отнася до различно от него образувание, или пък Съветът е допуснал грешка, като е включил фирмата му в списъка, съдържащ се в приложение VIII към Регламент № 961/2010.

7 След като не получава отговор на писмото си от 7 юни 2011 г., жалбоподателят осъществява телефонен контакт със Съвета, а впоследствие на 23 юни 2011 г. му изпраща ново писмо.

8 С Решение 2011/783/ОВППС на Съвета от 1 декември 2011 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 319, [2011 г.] стр. 71) и с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1245/2011 на Съвета от 1 декември 2011 година за прилагане на Регламент № 961/2010 (ОВ L 319, [2011 г.] стр. 11) образуването, идентифицирано като „Safa Nicu“, е оставено в списъка по приложение II към Решение 2010/413 и по приложение VIII към Регламент № 961/2010.

9 В Решение 2011/783 и в Регламент за изпълнение № 1245/2011 думите „Safa Nicu“ са заменени от „Safa Nicu, изв. още като „Safa Nicu Sepahan“, „Safanco Company“, „Safa Nicu Afghanistan Company“, „Safa Al-Noor Company“ и „Safa Nicu Ltd Company“. Освен това като идентификационни данни за визираното образувание са посочени пет адреса в Иран, в Обединените арабски емирства и в Афганистан.

10 С писмо от 5 декември 2011 г. Съветът уведомява жалбоподателя за запазването на фирмата му в списъците, съдържащи се в приложение II към Решение 2010/413 и в приложение VIII към Регламент № 961/2010. Той констатира, че становището, представено от жалбоподателя на 7 юни 2011 г., не дава основание за премахването на ограничителните мерки. Съветът уточнява, че включването на образуването, идентифицирано като „Safa Nicu“, визира именно жалбоподателя, независимо от непълното упоменаване на неговата фирма. Той също така уведомява жалбоподателя за измененията, изложени в точка 9 по-горе.

11 Регламент № 961/2010 е отменен с [Регламент № 267/2012], като Съветът включва фирмата на жалбоподателя в приложение IX към последния регламент. Мотивите относно жалбоподателя съвпадат с изложените в Регламент за изпълнение № 1245/2011.

12 С писмо от 11 декември 2012 г. Съветът уведомява жалбоподателя за оставянето на фирмата му в списъците по приложение II към Решение 2010/413 и по приложение IX към Регламент № 267/2012, и му изпраща като приложение последния регламент.

13 С Решение 2014/222/ОВППС на Съвета от 16 април 2014 година за изменение на Решение 2010/413 (ОВ L 119, [2014 г.] стр. 65) фирмата на жалбоподателя е заличена от списъка по приложение II към Решение 2010/413. С Регламент за изпълнение (ЕС) № 397/2014 на Съвета от 16 април 2014 година за прилагане на Регламент (ЕС) № 267/2012 (ОВ L 119, [2014 г.] стр. 1) фирмата му е съответно заличена от списъка по приложение IX към Регламент № 267/2012“.

Обжалваното съдебно решение

4 На 22 юли 2011 г. Safa Nicu Sepahan подава до Общия съд жалба за отмяна, като предявява и искане за обезщетение.

5 На първо място, що се отнася до искането за отмяна на спорните разпоредби, Общият съд отбелязва, че съдът на Съюза трябва да се увери, че ограничителните мерки с индивидуален характер почиват на достатъчно солидна фактическа база. В това отношение, като се позовава на точки 64—66 от решение от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), Общият съд подчертава, че компетентният орган на Съюза следва да установи основателността на мотивите, приети срещу засегнатото лице, а не това лице да представя отрицателни доказателства относно липсата на основателност на тези мотиви. Затова Общият съд изисква от Съвета да представи данни, които обосновават приемането и запазването в сила на ограничителните мерки срещу Safa Nicu Sepahan.

6 След като Съветът посочва, че единственото, с което разполага във връзка с приемането и запазването в сила на тези ограничителни мерки, е предложение за включване, което изхожда от държава членка, и че съдържащата се в споменатото предложение информация е възпроизведена в мотивите към спорните разпоредби, в точка 38 от обжалваното съдебно решение Общият съд заключава, че Съветът не е доказал обосноваността на твърдението, че Safa Nicu Sepahan е комуникационно дружество, доставило оборудване за обекта Fordow (Qom). Доколкото това твърдение е единственият мотив за приемането и запазването в сила на ограничителните мерки срещу Safa Nicu Sepahan, Общият съд отменя спорните разпоредби.

7 На второ място, що се отнася до предявеното от Safa Nicu Sepahan искане за обезщетение, в точка 47 от обжалваното съдебно решение Общият съд припомня съдебната практика, съгласно която, за да се ангажира извъндоговорната отговорност на Съюза, трябва кумулативно да са налице определени условия, а именно неправомерност на поведението, за което се упрекват институциите, наличие на вреда и наличие на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и претендираната вреда.

8 Що се отнася, на първо място, до условието да е налице неправомерно поведение от страна на институциите, в точка 50 от обжалваното съдебно решение Общият съд припомня, че съдебната практика изисква да е установено достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти, а в точка 52 — че решаващият критерий за констатиране на такова нарушение е явното и сериозно нарушаване от страна на съответната институция на границите, наложени на правото ѝ на преценка. В точки 57 и 58 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че съответните разпоредби на Регламенти № 961/2010 и № 267/2012 изчерпателно определят условията, при които са позволени подобни ограничителни мерки, и че доколкото осигуряват защитата на индивидуалните интереси на засегнатите частноправни субекти, тези разпоредби следва да се считат за правни норми, имащи за цел да се предоставят права на частноправни субекти. От констатацията за невалидност на спорните разпоредби, направена от Общия съд в обжалваното съдебно решение, следва, че с приемането на тези разпоредби Съветът е допуснал нарушение на посочените регламенти.

9 След това при проверката дали това нарушение е достатъчно съществено, в точки 59—61 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че що се отнася до задължението да докаже обосноваността на приетите ограничителни мерки, Съветът не разполага със свобода на преценка, доколкото това задължение е продиктувано от изискването за зачитане на основните права на засегнатите лица и образувания. В точка 62 от решението си той констатира и че правилото, което възлага на Съвета това задължение, не поражда трудности за прилагане или тълкуване.

10 Освен това, след като посочва в точки 63—67 от обжалваното съдебно решение, че въпросното правило е установено в практиката на Общия съд отпреди приемането на първата от спорните разпоредби на 23 май 2011 г., в точки 68 и 69 от решението си Общият съд заключава, че при обстоятелствата по настоящия случай една действаща разумно и с дължима грижа администрация е могла да знае, към момента на приемане на тази разпоредба, че е длъжна да събере данните или доказателствата, които оправдават отнасящите се до жалбоподателя ограничителни мерки, за да може в случай на оспорване да докаже, че споменатите мерки са обосновани, като представи тези данни или доказателства пред съда на Съюза. Затова Общият съд констатира наличието на достатъчно съществено нарушение на правна норма, имаща за цел да се предоставят права на частноправни субекти.

11 На второ и трето място, Общият съд отбелязва, че Safa Nicu Sepahan носи тежестта да докаже наличието на действителна и сигурна вреда и нейния размер, както и това, че тази вреда произтича достатъчно пряко от осъжданото поведение.

12 Що се отнася до предявеното от Safa Nicu Sepahan искане за обезщетение за неимуществени вреди, в точка 85 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че незаконосъобразното приемане и запазване в сила на ограничителните мерки срещу Safa Nicu Sepahan са му причинили неимуществени вреди, поради което то има право на обезщетение.

13 Що се отнася до размера на обезщетението за неимуществените вреди, Общият съд се позовава на точка 72 от решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), и в точки 86 и 87 от обжалваното съдебно решение постановява, че отмяната на разпоредбите за включване на Safa Nicu Sepahan в списъка на образуванията, спрямо които се прилагат ограничителните мерки, може да намали размера на присъденото обезщетение, но не и напълно да поправи претърпяното увреждане. След като в точки 88—91 от обжалваното съдебно решение посочва, че следва да се вземат предвид в частност тежестта на констатираното нарушение, неговата продължителност, поведението на Съвета и ефектът пред трети лица на твърдението за участието на Safa Nicu Sepahan в иранското ядрено разпространение, Общият съд определя по справедливост размера на обезщетението на 50 000 EUR.

14 Общият съд обаче отхвърля искането на Safa Nicu Sepahan за обезщетение за твърдените от него имуществени вреди.

Искания на страните

Петитумът на жалбата

15 С жалбата си Safa Nicu Sepahan иска от Съда:

— да отмени отчасти обжалваното съдебно решение, доколкото с него се отхвърля искането за обезщетение за претърпени имуществени вреди,

— да отмени отчасти обжалваното съдебно решение, доколкото с него размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди се ограничава до сумата от 50 000 EUR,

— да осъди Съвета да заплати сумата от 5 662 737,40 EUR, ведно с лихвите, като обезщетение за имуществените вреди, претърпени в резултат от включването му в списъка на санкционираните лица,

— да осъди Съвета да заплати сумата от 2 000 000 EUR, ведно с лихвите, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени в резултат от включването му в списъка на санкционираните лица,

— да осъди Съвета да заплати разноските по производствата пред Съда и Общия съд, ведно с лихвите,

— при условията на евентуалност, да осъди Съвета да заплати сума, определена ex aequo et bono, ведно с лихвите, за претърпените имуществени и неимуществени вреди, като размерът на обезщетението за последно посочените вреди да е не по-малко от сумата, която вече му е присъдена на това основание с обжалваното съдебно решение, както и да осъди Съвета да заплати разноските му по производствата пред Съда и Общия съд, ведно с лихвите, и

— при условията на евентуалност спрямо предходното, да върне делото на Общия съд, който да преразгледа размера на обезщетението и да постанови ново решение в полза на жалбоподателя.

16 С писмения си отговор Съветът иска от Съда:

— да отхвърли жалбата като неоснователна,

— да замени мотивите на обжалваното съдебно решение по отношение на понятието „достатъчно съществено нарушение на правна норма“ в съответствие със съображенията, изложени в писмения отговор, и

— да осъди Съвета да заплати съдебните разноски във връзка с първоинстанционното производство и производството по обжалване.

Петитумът на насрещната жалба

17 С насрещната жалба Съветът иска от Съда:

— да отмени обжалваното съдебно решение, доколкото с него Съветът е осъден да заплати на жалбоподателя обезщетение в размер на 50 000 EUR за претърпените от последния неимуществени вреди,

— да отхвърли предявеното от жалбоподателя искане за обезщетение за претърпени неимуществени вреди,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски във връзка с насрещната жалба и във връзка с първоинстанционното производство.

18 С писмения си отговор по насрещната жалба Safa Nicu Sepahan моли Съда да отхвърли насрещната жалба като неоснователна. Освен това то преповтаря исканията, които излага в своята жалба, с изключение на евентуалното искане за връщане на делото на Общия съд за преразглеждане на размера на обезщетението и постановяване на ново решение в негова полза.

19 С определение на председателя на Съда от 5 август 2015 г. Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия е допуснато да встъпи в подкрепа на исканията на Съвета.

Предварителни бележки

20 В съответствие с член 174 от Процедурния правилник на Съда исканията в писмения отговор са уважаване или отхвърляне, изцяло или частично, на жалбата. Освен това съгласно членове 172 и 176 от този правилник страните, които имат право да представят писмен отговор, могат с отделен документ, различен от писмения отговор, да представят насрещна жалба, исканията в която съгласно член 178, параграф 1 и параграф 3, второ изречение от посочения правилник са за отмяна, изцяло или частично, на обжалваното съдебно решение с оглед на основания и доводи, различни от изтъкнатите в писмения отговор. От тези разпоредби, разгледани във връзка една с друга, следва, че в писмения отговор не може да се иска отмяна на обжалваното съдебно решение по различни и самостоятелни съображения спрямо изтъкнатите в жалбата, доколкото такива съображения могат да бъдат изтъквани само с насрещна жалба (решение от 10 ноември 2016 г., DTS Distribuidora de Televisión Digital/Комисия, C-449/14 P, EU:C:2016:848, т. 99—101).

21 Доколкото с писмения си отговор по жалбата на Safa Nicu Sepahan Съветът иска от Съда да замени мотивите на обжалваното съдебно решение по отношение на едно от кумулативните условия за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза, а именно условието да е налице „достатъчно съществено нарушение“ на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти, това не е искане за уважаване или отхвърляне на тази жалба, а за отмяна на решението на Общия съд, съдържащо се в точка 2 от диспозитива на обжалвания съдебен акт, да осъди Съвета да заплати на Safa Nicu Sepahan обезщетение в размер на 50 000 EUR за претърпените от последното неимуществени вреди, доколкото това решение се основава на констатацията за наличието на такова нарушение. При това положение посоченото искане на Съвета не отговаря на изискванията на член 174 от Процедурния правилник и съответно е недопустимо.

22 Също така, доколкото с писмения си отговор по насрещната жалба на Съвета Safa Nicu Sepahan иска от Съда да отмени частично обжалваното съдебно решение и да му присъди справедливо обезщетение за претърпените както имуществени, така и неимуществени вреди, тези искания не са ограничени до изтъкнатите в насрещната жалба основания, както изисква член 179 от Процедурния правилник на Съда, и поради това са недопустими.

23 На първо място следва да се разгледа насрещната жалба на Съвета, тъй като тя се отнася до първото от трите условия за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза, а именно условието да е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти.

По насрещната жалба на Съвета

24 Насрещната жалба е подадена на две основания.

По първото основание — неправилна преценка на условията за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза

Доводи на страните

25 Според Съвета Общият съд допуска грешка при прилагане на правото, когато в точки 68 и 69 от обжалваното съдебно решение приема, че констатираната в случая незаконосъобразност представлява „достатъчно съществено нарушение на правна норма“.

26 В това отношение в точки 59—61 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановил, че Съветът няма никаква свобода на преценка, що се отнася до решението му да включи Safa Nicu Sepahan в списъка на лицата, спрямо които се прилагат разглежданите ограничителни мерки. Общият съд стигнал до това заключение, като неправилно взел предвид съдебната практика, която понастоящем е установена с решения от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), и от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518), за да определи обхвата на възложеното на Съвета задължение да докаже в случай на оспорване правилността на мотивите си по отношение на засегнатото от ограничителните мерки лице, въпреки че към момента на приемането на спорните разпоредби от страна на Съвета въпросната съдебна практика все още не била ясно установена.

27 Освен това в точка 62 от обжалваното съдебно решение Общият съд неправилно приел, че правилото, което възлага на Съвета да докаже обосноваността на съответните ограничителни мерки, не се отнася до особено сложно положение и не поражда трудности за прилагане или тълкуване. В това отношение Общият съд приложил неточно собствената си практика, цитирана в точки 64—67 от обжалваното съдебно решение. Освен това трябвало да се имат предвид трудностите във връзка със съобщаването на поверителна информация, въз основа на която се взема решението за включване на дадено лице или образувание в списък за целите на ограничителни мерки.

28 Safa Nicu Sepahan оспорва тези доводи.

Съображения на Съда

29 Следва да се припомни, че едно от необходимите условия за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза по член 340, втора алинея ДФЕС е изискването да е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти (вж. в този смисъл решение от 19 април 2012 г., Artegodan/Комисия, C-221/10 P, EU:C:2012:216, т. 80 и цитираната съдебна практика).

30 Съдът е имал повод да поясни, че такова нарушение се констатира, когато е налице явно и значително неспазване от страна на съответната институция на ограниченията, които са наложени на нейното право на преценка, като факторите, които трябва да се вземат под внимание в това отношение, са по-конкретно степента на яснота и прецизност на нарушената правна норма, както и обхватът на свободата на преценка, която нарушената норма предоставя на органа на Съюза (в този смисъл вж. по-специално решения от 5 март 1996 г., Brasserie du pêcheur и Factortame, C-46/93 и C-48/93, EU:C:1996:79, т. 55 и 56, от 25 януари 2007 г., Robins и др., C-278/05, EU:C:2007:56, т. 70 и от 19 юни 2014 г., Specht и др., C-501/12—C-506/12, C-540/12 и C-541/12, EU:C:2014:2005, т. 102).

31 От съдебната практика още следва, че при всички положения нарушението на правото на Съюза е явно съществено, когато е продължило въпреки постановяването на съдебно решение, установяващо твърдяното неизпълнение на задължение, на решение по преюдициално запитване или на трайно установена практика на Съда в конкретната област, от които е видно, че въпросното поведение съставлява нарушение (решения от 5 март 1996 г., Brasserie du pêcheur и Factortame, C-46/93 и C-48/93, EU:C:1996:79, т. 57 и от 12 декември 2006 г., Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, т. 214).

32 С оглед на тази съдебна практика следва да се провери дали Общият съд допуска грешка при прилагане на правото, когато в частност в точки 68 и 69 от обжалваното съдебно решение постановява, че при обстоятелствата в настоящия случай неспазването от страна на Съвета на задължението да събере информацията или доказателствата, обосноваващи ограничителните мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan, за да може в случай на оспорване да докаже

обосноваността на тези мерки, като представи въпросната информация или въпросните доказателства пред съда на Съюза, представлява достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти.

33 Както следва от точка 37 от обжалваното съдебно решение, не се оспорва, че пред Общия съд Съветът е посочил, че единственото, с което разполага във връзка с приемането и запазването в сила на ограничителните мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan, е предложение за включване, направено от държава членка, и че съдържащата се в споменатото предложение информация е възпроизведена в мотивите към спорните разпоредби. От точка 37 от обжалваното съдебно решение също така следва, че Съветът не разполага с информация или доказателства в подкрепа на мотивите за приемането на ограничителни мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan.

34 Въпреки това според Съвета съдебната практика, съгласно която в случай на оспорване той следва да представи информация или доказателства в подкрепа на мотивите за приемането на ограничителни мерки по отношение на физически или юридически лица, не е била ясно установена към момента на приемането на първата от спорните разпоредби. Затова независимо от неспазването на това задължение той не можело да се смята за отговорен за съществено нарушение на правото на Съюза в това отношение преди постановяването на решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518), и от 28 ноември 2013 г., Съвет/Fulmen и Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), с които Съдът установява тази съдебна практика.

35 По този въпрос следва да се припомни, както е подчертавал Съдът още в практиката си отпреди приемането на спорните разпоредби, че Съюзът е правов Съюз, в който актовете на институциите са обект на контрол за съответствие по-специално с Договора за функционирането на ЕС и общите принципи на правото (решение от 29 юни 2010 г., E и F, C-550/09, EU:C:2010:382, т. 44 и цитираната съдебна практика) и в който физическите и юридическите лица трябва да разполагат с ефективна съдебна защита.

36 Що се отнася до спазването на принципа на ефективна съдебна защита, в точка 343 от решение от 3 септември 2008 г., Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия (C-402/05 P и C-415/05 P, EU:C:2008:461), Съдът приема, че не може ограничителните мерки по отношение на физически или юридически лица да не подлежат на никакъв контрол от страна на съда на Съюза, когато се твърди, че актът, който ги предписва, се отнася до националната сигурност и тероризма.

37 Както личи от тази съдебна практика, правото на ефективна съдебна защита изисква в случай на оспорване Съветът да представи информация и доказателства в подкрепа на мотивите си за приемането на ограничителни мерки по отношение на съответните физически или юридически лица. В това отношение от точка 336 от решение от 3 септември 2008 г., Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия (C-402/05 P и C-415/05 P, EU:C:2008:461), следва, че трябва да е възможно съдебният контрол над ограничителните мерки срещу физически или юридически лица да се отнася включително до законосъобразността на съображенията, на които се основава решението за налагане на съвкупност от ограничителни мерки на дадено лице или образувание.

38 Също така в точка 57 от решение от 29 юни 2010 г., E и F (C-550/09, EU:C:2010:382), Съдът приема, че адекватният съдебен контрол на законосъобразността по същество на индивидуалните ограничителни мерки трябва да включва в частност проверка на фактите, както и на доказателствата и данните, въз основа на които са приети такива мерки.

39 Освен това, въпреки че в делата, по които са постановени тези решения, е ставало дума за мерки за замразяване на финансови средства в особения контекст на борбата с международния тероризъм, очевидно е, че произтичащото от тази съдебна практика задължение за доказване на обосноваността на ограничителните мерки срещу отделни лица и образувания важи и при приемането на ограничителни мерки за замразяване на финансови средства с цел оказване на натиск върху Ислямска република Иран като наложените на Safa Nicu Sepahan, в частност поради индивидуалния характер на тези ограничителни мерки и важните им последици за правата и свободите на съответните лица и образувания (в това отношение вж. решение от 3 септември 2008 г., Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия, C-402/05 P и C-415/05 P, EU:C:2008:461, т. 361 и 375).

40 При тези условия следва да се приеме, че към момента на приемането на спорните разпоредби вече е имало трайно установена практика на Съда, от която е произтичало задължението на Съвета в случай на оспорване да представи информацията или доказателствата в подкрепа на мотивите за приемането на ограничителни мерки по отношение на дадено физическо или юридическо лице. Ето защо Общият съд правилно приема в частност в точки 68 и 69 от обжалваното съдебно решение, че продължилото почти три години неизпълнение на това задължение представлява достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти, независимо дали в случая въпросните права се състоят в това на никого да не бъдат налагани ограничителни мерки в нарушение на материалноправните условия за налагането им, както следва от точка 58 от решението на Общия съд, или са свързани с изискванията за ефективна съдебна защита, както е според точка 60 от същото решение.

41 Предходният извод не намира опровержение в довода на Съвета за трудностите, свързани с поверителността на някои сведения или доказателства в подкрепа на мотивите на решение за налагане на ограничителни мерки на физическо или юридическо лице. Всъщност в настоящия случай в нито един момент от производството пред Общия съд Съветът не е твърдял, че разполага с поверителна информация или поверителни доказателства в подкрепа на ограничителните мерки срещу Safa Nicu Sepahan.

42 Ето защо твърденията по първото изтъкнато в насрещната жалба основание следва да се отхвърлят като неоснователни.

По второто основание — неправилна преценка на условията за присъждане на обезщетение за сочените от Safa Nicu Sepahan неимуществени вреди

Доводи на страните

43 Съветът изтъква, че Общият съд допуска грешка при прилагане на правото, когато в точки 86—92 от обжалваното съдебно решение приема, че при обстоятелствата в настоящия случай отмяната на спорните разпоредби не позволява напълно да се поправи претърпяното увреждане.

44 С това Общият съд се отклонил от подхода, възприет по други дела, и в частност в точка 241 от решение от 11 юли 2007 г., Sison/Съвет (T-47/03, непубликувано, EU:T:2007:207), в което Общият съд приел, че отмяната на решението за включване в списъка на лицата, спрямо които се прилагат съответните ограничителни мерки, е подходящ начин за поправяне на вредите. Освен това в точка 72 от решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), Съдът също постановил, че отмяната на решението за вписване може да възстанови доброто име на съответното лице или да представлява форма на поправяне на неимуществената вреда, която то е претърпяло.

45 Затова решението на Общия съд да осъди Съвета да заплати на жалбоподателя обезщетение в размер на 50 000 EUR за тези вреди трябвало да бъде отменено.

46 Safa Nicu Sepahan оспорва тези доводи.

Съображения на Съда

47 Следва да се отбележи, че в точка 86 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно основава съображенията си на решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), за да постанови, че отмяната на спорните разпоредби може да е форма на поправяне на неимуществената вреда, понесена от Safa Nicu Sepahan.

48 Доколкото след това, в частност в точка 87 от обжалваното съдебно решение, Общият съд все пак приема, че в случая отмяната на вписването на Safa Nicu Sepahan може да намали размера на присъденото обезщетение, но не и напълно да поправи претърпяната неимуществена вреда, този извод се дължи на отчитането на обстоятелствата по конкретния случай.

49 В това отношение следва най-напред да се констатира, че когато въз основа на преценка на обстоятелствата по случая решава, че е необходимо парично обезщетение, за да се поправи напълно понесената от Safa Nicu Sepahan неимуществена вреда, Общият съд не допуска грешка при прилагането на правото. Всъщност, макар че в решение от 28 май 2013 г., Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P, EU:C:2013:331), Съдът постановява, че отмяната на незаконосъобразните ограничителни мерки може да представлява форма на поправяне на претърпяната неимуществена вреда, все пак това не означава, че тази форма на поправяне на вредата непременно ще е достатъчна във всички случаи, за да се осигури цялостното поправяне на въпросната вреда.

50 Освен това следва да се припомни, че съгласно трайно установената съдебна практика, когато установи наличието на вреда, Общият съд единствен е компетентен да прецени — в границите на искането — по какъв начин и в какъв размер следва да се поправи тази вреда (решения от 1 юни 1994 г., Комисия/Brazzelli Lualdi и др., C-136/92 P, EU:C:1994:211, т. 66 и 81, както и от 9 септември 1999 г., Lucaccioni/Комисия, C-257/98 P, EU:C:1999:402, т. 34, а също и определение от 14 декември 2006 г., Meister/СХВП, C-12/05 P, EU:C:2006:779, т. 82).

51 За да може обаче Съдът да упражнява контрол върху решенията на Общия съд, тези решения трябва да са достатъчно мотивирани, а когато съдържат оценка на вреда — да указват критериите, взети предвид за целите на определянето на присъдената сума (решения от 14 май 1998 г., Съвет/De Nil и Impens, C-259/96 P, EU:C:1998:224, т. 32 и 33, както и от 9 септември 1999 г., Lucaccioni/Комисия, C-257/98 P, EU:C:1999:402, т. 35, а също и определение от 3 септември 2013 г., Idromacchine и др./Комисия, C-34/12 P, непубликувано, EU:C:2013:552, т. 80).

52 В точки 88—91 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че за да се определи размерът на обезщетението за неимуществени вреди в случая, следва да се вземат предвид в частност тежестта на констатираното нарушение, неговата продължителност, поведението на Съвета и ефектът пред трети лица на твърдението за участието на Safa Nicu Sepahan в иранското ядрено разпространение. В това отношение Общият съд по същество приема, че твърдението на Съвета по отношение на Safa Nicu Sepahan е с особена тежест, че то въпреки това изобщо не е подкрепено с релевантни данни или доказателства и че Съветът не е проверил по своя инициатива или в отговор на протестите на Safa Nicu Sepahan дали споменатото твърдение е основателно, за да ограничи произтичащите от него вредоносни последици за това предприятие.

53 От изложените по-горе съображения следва, че Общия съд е указал критериите, които е взел предвид, за да определи присъдения размер на обезщетението. При тези условия Съдът не бива да преразглежда извода в точка 92 от обжалваното съдебно решение, че неимуществените вреди, претърпени от Safa Nicu Sepahan, се оценяват ex aequo et bono на сумата от 50 000 EUR.

54 Ето защо твърденията по второто изтъкнато в насрещната жалба основание трябва да се отхвърлят като неоснователни.

55 По всички изложени съображения насрещната жалба трябва да се отхвърли.

По жалбата на Safa Nicu Sepahan

56 В подкрепа на исканията си Safa Nicu Sepahan изтъква две основания, първото от които се отнася до поправянето на понесените от него имуществени вреди, а второто — до поправянето на понесените от него неимуществени вреди.

По първото основание — нарушение на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, противоречиви мотиви, изопачаване на фактите и доказателствата, както и нарушение на задължението за мотивиране при преценката на имуществените вреди

57 По първото основание за обжалване са изтъкнати пет твърдения. Най-напред следва да се разгледат второто, третото, четвъртото и петото от тези твърдения, а след това — първото.

Второто твърдение по първото основание

– Доводи на страните

58 Второто твърдение на Safa Nicu Sepahan във връзка с първото посочено от него основание за обжалване е, че макар в точки 99, 102, 104, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение да признава наличието на имуществени вреди в резултат от приемането на разглежданите ограничителни мерки в контекста на договора за рехабилитация на електроцентралата „Дербендихан“ (Ирак), Общият съд произволно и в нарушение на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) решава да не осъди Съвета да заплати обезщетение за тези вреди. Освен това Общият съд изопачил доказателствата, когато в точка 104 от обжалваното съдебно решение приел, че „наличието и размерът на вредата“ не са доказани. Също така в точка 106 от решението си Общият съд изопачил представените от Safa Nicu Sepahan доказателства за маржа му на печалба и процента на рентабилност във връзка с този договор.

59 От друга страна, Safa Nicu Sepahan изтъква, че в точки 99 и 100 от обжалваното съдебно решение Общият съд произволно отказва да му присъди обезщетение за вредите, произтичащи от закриването на банковите му сметки в Emirate National Bank of Dubai, въпреки че в точки 145 и 147 приема, че са констатирани съществено намаляване на оборота и рентабилността на Safa Nicu Sepahan, съкращаване на много служители на това дружество и други понесени от него разходи. Освен това мотивите на обжалваното съдебно решение били противоречиви и порочни поради изопачаване на доказателствата, доколкото, от една страна, в точка 98 от това решение Общият съд приел, че Safa Nicu Sepahan можело да получи от друга банка финансови услуги, равностойни на предоставяните му по-рано от Emirate National Bank of

Dubai, а от друга страна, в точка 96 от решението констатирал, че всяка банка, която работи със Safa Nicu Sepahan, е изправена пред риска да ѝ бъдат наложени приетите от Съюза ограничителни мерки.

60 Съветът оспорва тези доводи.

– Съображения на Съда

61 Следва да се припомни, че от една страна, всяка вреда, за която се иска обезщетение по реда за реализиране на извъндоговорната отговорност на Съюза по член 340, втора алинея ДФЕС, трябва да е действителна и сигурна (вж. решения от 21 май 1976 г., Roquette frères/Комисия, 26/74, EU:C:1976:69, т. 22 и 23, както и от 16 юли 2009 г., SELEX Sistemi Integrati/Комисия, C-481/07 P, непубликувано, EU:C:2009:461, т. 36). От друга страна, за да може да бъде ангажирана извъндоговорната отговорност на Съюза, вредата трябва да е достатъчно пряка последица от противоправното поведение на институциите (вж. в този смисъл решения от 4 октомври 1979 г., Dumortier и др./Съвет, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 и 45/79, EU:C:1979:223, т. 21 и от 12 декември 2006 г., Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, т. 218).

62 При всички обстоятелства лицето, което търси защита по реда за реализиране на извъндоговорната отговорност на Съюза, носи тежестта да представи убедителни доказателства както за наличието, така и за размера на твърдяната от него вреда (решения от 16 септември 1997 г., Blackspur DIY и др./Съвет и Комисия, C-362/95 P, EU:C:1997:401, т. 31 и от 16 юли 2009 г., SELEX Sistemi Integrati/Комисия, C-481/07 P, непубликувано, EU:C:2009:461, т. 36 и цитираната съдебна практика), а също и за наличието на достатъчно пряка причинно-следствена връзка между поведението на съответната институция и твърдяната вреда (вж. в този смисъл решение от 30 януари 1992 г., Finsider и др./Комисия, C-363/88 и C-364/88, EU:C:1992:44, т. 25, както и определение от 31 март 2011 г., Mauerhofer/Комисия, C-433/10 P, непубликувано, EU:C:2011:204, т. 127).

63 Що се отнася до оплакването, че Общият съд произволно отказал да присъди на Safa Nicu Sepahan обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло поради развалянето на договора за рехабилитация на електроцентралата „Дербендихан“, следва да се констатира, че това оплакване се дължи на неправилно тълкуване на обжалваното съдебно решение. Всъщност, доколкото в точки 99, 102 и 104 от това решение констатира, че твърденията относно наличието и размера на соченатa вреда не са подкрепени с доказателства, в точка 107 от решението си Общият съд правилно отхвърля предявеното от Safa Nicu Sepahan искане за обезщетение в частта относно тази вреда. Също така, при положение че в точки 145 и 147 от решението си Общият съд констатира, че Safa Nicu Sepahan не е представило релевантни доказателства, въз основа на които да се прецени наличието и евентуално размерът на претърпяната вреда, няма основание да се твърди, че Общият съд е действал произволно.

64 Освен това, що се отнася до довода, че при преценката на твърдяната вреда Общият съд допуснал нарушение на принципите на пропорционалност и „справедлива оценка“, които според Safa Nicu Sepahan са основни принципи на правото, общи за държавите членки по смисъла на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, следва да се констатира, че подобни принципи не са годни в случая да променят извода, че Safa Nicu Sepahan носи тежестта да представи убедителни доказателства както за наличието, така и за размера на соченатa от него вреда.

65 Що се отнася до довода, че в точки 104 и 106 от обжалваното съдебно решение Общият съд изопачил доказателствата, следва да се припомни, че простото споменаване на такова изопачаване не е достатъчно, за да бъдат изпълнени въведените от практиката на Съда

изисквания, според които в жалбата трябва да се посочват точно доказателствата, които са изопачени (решение от 7 септември 2016 г., Pilkington Group и др./Комисия, C-101/15 P, EU:C:2016:631, т. 62 и цитираната съдебна практика).

66 От една страна обаче, Safa Nicu Sepahan не изяснява как Общият съд е изопачил доказателствата с констатацията си в точка 104 от обжалваното съдебно решение, че наличието и размерът на вредата не са доказани. От друга страна, що се отнася до оплакването, че Общият съд изопачил доказателствата, когато в точка 106 от обжалваното съдебно решение приел, че Safa Nicu Sepahan не е посочило обичайния процент на рентабилност в сектора, в който извършва дейност, въпреки че всъщност то дало тази информация, като посочило, че въпросният показател е 20 % от цената на съответния договор, следва да се отбележи, че този довод се опира на погрешно тълкуване на обжалваното съдебно решение, доколкото в упоменатата точка Общият съд констатира не че Safa Nicu Sepahan не е посочило този процент на рентабилност, а че не е дало нито достатъчно точни сведения в това отношение, нито друга информация, с която могат да се докажат наличието и размерът на твърдяната вреда.

67 Що се отнася до оплакването, че Общият съд произволно отхвърлил искането за обезщетение за вредата от закриването на банковите сметки на Safa Nicu Sepahan, следва да се отбележи, че макар в точка 96 от решението си Общият съд да заключава въз основа на представено от Safa Nicu Sepahan писмо, че закриването на тези банкови сметки от страна на Emirate National Bank of Dubai може да е предизвикано от приемането на разглежданите ограничителни мерки, все пак в точки 97—100 от решението Общият съд приема, че Safa Nicu Sepahan не е доказало наличието на вреда за него вследствие от закриването им, като в частност в точка 97 отбелязва, че Emirate National Bank of Dubai не е замразила средствата по въпросните сметки, а ги е върнала на Safa Nicu Sepahan. Също така в точки 145 и 147 от обжалваното съдебно решение Общият съд стига до извода за липса на причинно-следствена връзка между твърдяната вреда и намаляването на оборота и рентабилността на Safa Nicu Sepahan, като констатира, от една страна, че последното не е доказало причините за тези промени, и от друга страна, че дори да можеше тази причинно-следствена връзка да се констатира въз основа на самото наличие на разглежданите ограничителни мерки, Safa Nicu Sepahan не е представило данни, позволяващи да се прецени размерът на такава вреда. В този смисъл Общият съд не допуска неизпълнение на задължението си за мотивиране при отхвърлянето на искането за обезщетение.

68 Що се отнася, по-нататък, до довода за противоречивост на мотивите и изопачаване на доказателствата в точки 96 и 98 от обжалваното съдебно решение, следва да се отбележи, че този довод при всички случаи не е годен да обори констатацията на Общия съд в точка 97 от решението му, която сама по себе си е достатъчна, за да бъде отхвърлено искането на Safa Nicu Sepahan за обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло вследствие на закриването на банковите му сметки от страна на Emirate National Bank of Dubai.

69 Поради това второто твърдение по първото основание за обжалване трябва да бъде отхвърлено.

Третото твърдение по първото основание

– Доводи на страните

70 Третото твърдение на Safa Nicu Sepahan по първото посочено от него основание за обжалване е, от една страна, че Общият съд нарушава член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, тъй като отказва да му присъди обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло поради прекратяването на търговските му отношения със Siemens AG, един от основните му доставчици, въпреки че в точки 109 и 110 от обжалваното съдебно решение този съд признава, че прекратяването на тези отношения е пряка последица от приемането на разглежданите ограничителни мерки. Отново в точка 110 Общият съд пък в противоречие с

това констатирал, че отказът да се доставят стоки сам по себе си не представлява увреждане. Освен това, що се отнася до намаляването на оборота на Safa Nicu Sepahan вследствие от приемането на ограничителни мерки спрямо него, Общият съд изопачил доказателствата и собствените си фактически констатации в точки 145 и 147 от обжалваното съдебно решение, като отхвърлил искането за обезщетение.

71 От друга страна, Safa Nicu Sepahan поддържа, че Общият съд изопачава фактите и доказателствата, когато в точки 115 и 116 от обжалваното съдебно решение приема, че основната причина за прекратяването на договорните отношения между Safa Nicu Sepahan и Mobarakeh Steel Company е не приемането на ограничителните мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan, а забавата в изпълнението на въпросния договор. В точка 113 от обжалваното съдебно решение обаче Общият съд заключил, че има причинно-следствена връзка между прекратяването на тези договорни отношения и приемането на ограничителните мерки. Освен това, като приел в точки 133, 136—139, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение, че Safa Nicu Sepahan не е доказало, че твърдяната вреда е последица от прекратяването от страна на европейските му доставчици на търговските им отношения с него, Общият съд поставил невъзможни доказателствени изисквания и изопачил целта на ограничителните мерки, която е именно да се причини максимална икономическа и финансова вреда на съответното образувание.

72 Съветът оспорва тези доводи.

– *Съображения на Съда*

73 Що се отнася до оплакването, че Общият съд произволно и в нарушение на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата отхвърлил искането на Safa Nicu Sepahan за обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло поради прекратяването на търговските му отношения със Siemens, следва да се отбележи, че макар в точки 109, 110, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение да отбелязва отрицателните последици, които ограничителните мерки могат да имат за търговските отношения на дадено дружество с неговите доставчици и за оборота му, все пак в тези точки Общият съд не приема, че прекратяването на тези отношения само по себе си представлява подлежаща на поправяне вреда. Напротив, в точка 110 от решението си Общият съд правилно и без противоречие в мотивите постановява, че действителна и сигурна имуществена вреда може да възникне единствено поради отражението на прекратяването на търговските отношения с някои доставчици на дружеството върху икономическите резултати на това дружество, а не поради самото прекратяване на тези отношения.

74 Що се отнася до довода на Safa Nicu Sepahan, че констатацията на Общия съд за липса на имуществена вреда съставлявала изопачаване на фактите, сочещи намаляване на финансовите резултати на предприятието, което е споменато в точки 145 и 147 от обжалваното съдебно решение, следва да се припомни, че както следва от точка 65 от настоящото решение, простото споменаване на такова изопачаване не е достатъчно, за да бъдат изпълнени въведените от практиката на Съда изисквания, според които в жалбата трябва да се посочват точно фактите и доказателствата, които са изопачени. Освен това подобно изопачаване трябва ясно да личи от материалите по делото, без да е необходимо отново да се преценяват фактите и доказателствата (решение от 6 април 2006 г., General Motors/Комисия, C-551/03 P, EU:C:2006:229, т. 54 и цитираната съдебна практика).

75 В това отношение обаче Safa Nicu Sepahan само препраща към осем приложения към писмените му изявления пред Общия съд, без изобщо да уточни в какво се състои изопачаването. При тези условия, доколкото преценката на фактите и доказателствата не подлежи на контрол от страна на Съда в производството по обжалване, освен в случай на изопачаването им, каквото тук не се

констатира (в този смисъл вж. по-специално решения от 3 септември 2009 г., Moser Baer India/Съвет, C-535/06 P, EU:C:2009:498, т. 32 и цитираната съдебна практика, от 7 април 2016 г., Akhras/Съвет, C-193/15 P, EU:C:2016:219, т. 67 и цитираната съдебна практика, както и от 8 септември 2016 г., Iranian Offshore Engineering & Construction/Съвет, C-459/15 P, непубликувано, EU:C:2016:646, т. 44), този довод трябва да бъде отхвърлен като недопустим.

76 Що се отнася до довода за изопачаване на фактите от страна на Общия съд поради това, че в точки 115 и 116 от обжалваното съдебно решение констатирал, че основният фактор, довел до развалянето на обсъждания договор от страна на Mobarakeh Steel Company, е забавата в изпълнението му, а не приемането на ограничителните мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan, следва да се припомни, както по същество следва от точка 74 от настоящото решение, че изопачаване е налице, когато, без да е необходимо отново да се преценяват доказателствата, е ясно, че съществуващите доказателства са преценени неправилно. Такава хипотеза е налице в частност когато изводите, направени от Общия съд въз основа на някои документи, не съответстват на смисъла и значението на тези документи, разглеждани в тяхната цялост (решение от 18 юли 2007 г., Industrias Químicas del Vallés/Комисия, C-326/05 P, EU:C:2007:443, т. 60 и 63).

77 В това отношение следва да се констатира, че от писмото от 3 септември 2011 г. на Mobarakeh Steel Company, приложено към писмената реплика на Safa Nicu Sepahan пред Общия съд, личи, че развалянето на обсъждания договор се дължи поне отчасти на забавата на Safa Nicu Sepahan в изпълнението на този договор спрямо посочените в писмото срокове, които са изтекли повече от шест месеца преди приемането на ограничителните мерки срещу Safa Nicu Sepahan, както правилно отбелязва Общият съд в точка 114 от обжалваното съдебно решение. При тези условия, когато в точка 116 от обжалваното съдебно решение постановява, че приемането на ограничителните мерки по отношение на Safa Nicu Sepahan не е било основната и пряка причина за развалянето на договора, без обаче да приеме, че въпросната забава сама по себе си е такава причина, Общият съд не допуска явна грешка в преценката на това доказателство.

78 Що се отнася освен това до довода на Safa Nicu Sepahan, че в точки 133, 136—139, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение Общият съд наложил невъзможни изисквания с оглед на доказването на претърпяната вреда в резултат от приемането на разглежданите ограничителни мерки, трябва да се констатира, че както следва от тези точки, Общият съд отхвърля като недостатъчни доказателствата, представени от Safa Nicu Sepahan, в частност защото не позволяват да се установят реално направените поръчки към европейските доставчици на Safa Nicu Sepahan, делът на закупеното от Safa Nicu Sepahan оборудване от тези доставчици, причините за намаляването на оборота на това дружество и по-общо произтичащите от това конкретни вредоносни последици.

79 В това отношение следва да се припомни, че наличието на действителна и сигурна вреда не бива да бъде разглеждано абстрактно от съда на Съюза, а трябва да бъде преценявано в зависимост от конкретните фактически обстоятелства, които характеризират всеки случай, отнесен до този съд (решение от 15 юни 2000 г., Dorsch Consult/Съвет и Комисия, C-237/98 P, EU:C:2000:321, т. 25).

80 Изискването за представяне на доказателства като посочените от Общия съд в точки 133, 136—139, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение обаче е от същностно значение за възможността на съда да се произнесе по наличието и размера на твърдяната вреда. След като констатира, че Safa Nicu Sepahan не е представило такива доказателства, Общият съд правилно постановява, че представените от това дружество доказателства не са достатъчни, за да се установят наличието и размерът на твърдяната вреда.

81 Ето защо третото твърдение по това основание трябва да се отхвърли.

Четвъртото твърдение по първото основание

– Доводи на страните

82 Четвъртото твърдение на Safa Nicu Sepahan по първото посочено от него основание за обжалване е, от една страна, че Общият съд нарушава член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, тъй като отказва да му присъди обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло поради преустановяването на търговските отношения, от които е имало нужда за целите на модернизацията на електрическото оборудване на дигата на Ефрат в Сирия. От друга страна, то изтъква, че Общият съд не изпълнява задължението си за мотивиране, тъй като в точка 120 от обжалваното решение не излага съображенията, поради които отхвърля довода на Safa Nicu Sepahan, че забавата в изпълнението на проекта за модернизация на електрическото оборудване на тази дига се дължи на приемането на наложените му ограничителни мерки.

83 Съветът оспорва тези доводи.

– Съображения на Съда

84 Що се отнася до довода, че Общият съд нарушава член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, тъй като в точка 122 от обжалваното съдебно решение приема, че Safa Nicu Sepahan не е представило доказателства за маржа си на печалба във връзка с проекта за модернизация на електрическото оборудване на дигата на Ефрат, следва да се констатира, че този довод по същество цели да се издейства нова преценка на представените в първоинстанционното производство доказателства. Тъй като съгласно съдебната практика, припомнена в точка 75 от настоящото решение, освен в случай на изопачаването им преценката за стойността на такива доказателства не представлява правен въпрос, който като такъв да подлежи на контрол от Съда в производството по обжалване, разглежданият довод трябва да се отхвърли като недопустим.

85 Що се отнася до оплакването, че в точка 120 от обжалваното съдебно решение Общият съд не се мотивирал защо отхвърля довода на Safa Nicu Sepahan, че от писмата във връзка с посочения проект правдоподобно се установява, че причината за забавата в изпълнението на проекта е приемането на разглежданите ограничителни мерки, следва да се припомни, че предвиденото в член 296 ДФЕС задължение за мотивиране представлява съществено процесуално изискване, което трябва да се разграничава от въпроса за правилността на мотивите, от която зависи материалната законосъобразност на спорния акт. Всъщност мотивите на всяко решение представляват формален израз на съображенията, на които се основава това решение. Ако съображенията са неправилни, се засяга материалната законосъобразност на решението, а не мотивите му, които може да са достатъчни, но да изразяват неправилни съображения. Ето защо оплакванията и доводите, с които се оспорва обосноваността на акта, са ирелевантни, когато като основание се изтъква липса или непълнота на мотивите (решение от 18 юни 2015 г., Ipatau/Съвет, C-535/14 P, EU:C:2015:407, т. 37 и цитираната съдебна практика).

86 В случая в точка 121 от обжалваното съдебно решение Общият съд посочва, че Safa Nicu Sepahan наистина е представило списък на машините и компонентите за въпросния проект, но не е представило никакви доказателства, че доставката на споменатите стоки не е могла да бъде извършена поради приемането на разглежданите ограничителни мерки. В точка 122 от решението си Общият съд констатира, че Safa Nicu Sepahan не е представило доказателства, които да установяват наличието на вредата, която то твърди, че е претърпяло поради обстоятелството, че е трябвало да възложи част от договора на подизпълнител. След като в точки 123 и 124 от решението си упоменава други доказателства, чиято липса в преписката по

делото пред Общия съд е пречка за установяването на наличието и размера на твърдяната вреда, в точка 125 Общият съд отхвърля искането на Safa Nicu Sepahan за обезщетение в частта относно проекта за електрическо оборудване на дигата на Ефрат.

87 При тези условия Общият съд не допуска нарушение на задължението си за мотивиране по член 296 ДФЕС.

88 Поради това четвъртото твърдение трябва да се отхвърли.

Петото твърдение по първото основание

– Доводи на страните

89 Петото твърдение на Safa Nicu Sepahan по първото посочено от него основание за обжалване е, от една страна, че Общият съд нарушава член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, тъй като отказва да му присъди обезщетение за вредата, която то твърди, че е претърпяло поради прекратяването на търговските отношения, от които е имало нужда, за да изпълни договорните си задължения по проектите за изграждане на електрически подстанции в Кундуз (Афганистан) и Баглан (Афганистан). От друга страна, Safa Nicu Sepahan твърди, че Общият съд изопачава фактите и доказателствата, когато в точка 130 от обжалваното съдебно решение констатира, че то не е доказало, че отмяната от страна на Siemens на поръчката с референтен номер P06000/CO/3060 е довела до невъзможност за Safa Nicu Sepahan да изпълни договорните си задължения във връзка с упоменатите проекти, въпреки че в точки 109 и 147 от решението си Общият съд констатира, че Safa Nicu Sepahan не е можело да завърши тези проекти, без да използва подизпълнители.

90 Съветът оспорва тези доводи.

– Съображения на Съда

91 Що се отнася до довода за нарушение на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, следва да се констатира, че Safa Nicu Sepahan не посочва с изискваната точност кои части на обжалваното съдебно решение оспорва.

92 Що се отнася до оплакването, че Общият съд изопачил фактите, когато в точка 130 от обжалваното съдебно решение констатирал, че Safa Nicu Sepahan е можело да изпълни договора за изграждане на електрически подстанции в Кундуз и Баглан, без да използва подизпълнители, следва да се констатира, че този довод се дължи на погрешно тълкуване на обжалваното съдебно решение. Всъщност в точка 130 Общият съд не казва, че Safa Nicu Sepahan при всички случаи е щяло да бъде в състояние да изпълни тези проекти, без да използва подизпълнители. За сметка на това от посочената точка личи, че Общият съд констатира, че дружеството не е доказало, че въпросният договор не е можело да бъде изпълнен, ако се използва друг доставчик, а не Siemens. При тези условия няма основание да се поддържа, че Общият съд е изопачил фактите.

93 Ето защо петото твърдение по първото изтъкнато основание за обжалване следва да се отхвърли.

Първото твърдение по първото основание

– Доводи на страните

94 Първото твърдение на Safa Nicu Sepahan по първото посочено от него основание за обжалване е, че Общият съд нарушава основни принципи на правото, общи за държавите членки по смисъла на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата, които дефинират режима на извъндоговорната отговорност на Съюза, доколкото въпреки представените доказателства отхвърля искането за обезщетение за имуществени вреди, макар иначе да приема, в частност в точки 109, 145 и 147 от обжалваното съдебно решение, че е налице имуществена вреда.

– Съображения на Съда

95 Следва да се констатира, че първото твърдение по първото изтъкнато основание се отнася до съображения на обжалваното съдебно решение, оспорени с другите твърдения по това основание, отнасящи се до различните видове вреди, които Safa Nicu Sepahan твърди, че е претърпяло, без обаче дружеството да представя допълнителни данни в подкрепа на така посоченото основание.

96 Доколкото останалите твърдения по първото основание не са приети, първото твърдение също трябва да бъде отхвърлено.

По евентуалното искане на Safa Nicu Sepahan във връзка с първото основание

– Доводи на страните

97 При условията на евентуалност Safa Nicu Sepahan поддържа, че Общият съд е трябвало да му присъди обезщетение, чийто размер е следвало да определи в съответствие с принципите на пропорционалност и „справедлива оценка“, основни принципи на правото, общи за държавите членки по смисъла на член 340, втора алинея ДФЕС и член 41, параграф 3 от Хартата.

98 Съветът оспорва този довод.

– Съображения на Съда

99 Както следва от изложеното по-горе, Общият съд правилно констатира, че не са изпълнени условията за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза за сочените от Safa Nicu Sepahan имуществени вреди, поради което също правилно не присъжда на дружеството поискането от него обезщетение за тези вреди.

100 С оглед на всички изложени по-горе съображения твърденията по първото основание за обжалване трябва да се отхвърлят.

По второто основание — нарушение на задължението за мотивиране и принципа на пропорционалност при определянето на обезщетението за неимуществени вреди

Доводи на страните

101 По второто основание за обжалване Safa Nicu Sepahan твърди, че Общият съд неправилно му присъжда само незначителната сума от 50 000 EUR като обезщетение за претърпяната вреда, въпреки че в точки 83, 86, 88 и 89 от обжалваното съдебно решение констатира, че става дума за особено тежко нарушение, чиито последици се запазват в продължение на почти три години. Общият съд не се мотивирал във връзка с определянето на тази сума. Освен това съображенията на обжалваното съдебно решение били в противоречие с принципа на пропорционалност. В това отношение Safa Nicu Sepahan в частност изтъква, че Общият съд не взема предвид факта, че то е трябвало да съкрати много свои служители, което е накърнило доброто му име, нито факта, че последиците от ограничителните мерки продължават да му причиняват вреди. Всъщност Safa Nicu Sepahan все още било споменато например на уебсайта „Iran Watch“.

102 Съветът оспорва тези доводи.

Съображения на Съда

103 Що се отнася до твърдението за нарушение на принципа на пропорционалност, трябва да се припомни, че както следва от съдебната практика, цитирана в точки 50 и 51 от настоящото решение, когато установи наличието на вреда, Общият съд единствен е компетентен да прецени — в границите на искането — по какъв начин и в какъв размер следва да се поправи тази вреда. Съгласно същата съдебна практика обаче, за да може Съдът да упражнява контрол върху решенията на Общия съд, тези решения трябва да са достатъчно мотивирани, а когато съдържат оценка на вреда — да указват критериите, взети предвид за целите на определянето на присъдената сума.

104 Що се отнася до твърдението за нарушение на задължението за мотивиране, следва да се посочи, че в точка 88 от обжалваното съдебно решение Общият съд констатира, че при обстоятелствата по настоящия случай твърдението за участието на Safa Nicu Sepahan в иранското ядрено разпространение е повлияло върху поведението спрямо него на трети образувания, по-голямата част от които са установени извън Съюза. В това отношение той констатира наличието на неимуществени вреди, които не могат да бъдат изцяло неутрализирани с констатирането апостериори на незаконосъобразността на спорните разпоредби.

105 Освен това Общият съд подчертава особената тежест на твърдението на Съвета спрямо Safa Nicu Sepahan. В този смисъл съответно в точки 83 и 89 от обжалваното съдебно решение той посочва, че твърдението за участието на Safa Nicu Sepahan в иранското ядрено разпространение е официално становище на институция на Съюза, публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* и придружено със задължителни правни последици, както и че това твърдение свързва дружеството с дейност, която според Съвета представлява опасност за международния мир и сигурност.

106 Също така в точка 87 от обжалваното съдебно решение Общият съд констатира, че отмяната на спорните разпоредби може да намали размера на присъденото обезщетение, но не и напълно да поправи претърпяното увреждане. В това отношение в точки 90 и 91 от решението си той пояснява, че въпросното твърдение срещу дружеството изобщо не е подкрепено с доказателства, че ограничителните мерки остават в сила в продължение на почти три години и

че няма информация Съветът през този период да е проверявал дали споменатото твърдение е основателно, за да ограничи произтичащите от това вредоносни последици за засегнатото образувание.

107 При тези условия следва да се приеме, че Общият съд мотивира в достатъчна степен решението си, като указва критериите, по които е определил размера на обезщетението.

108 Що се отнася, накрая, до довода на Safa Nicu Sepahan, че разглежданите ограничителни мерки продължават да пораждат вредоносни последици спрямо него, като се има предвид, че съдържащото се в тях твърдение все още е поместено на някои уебсайтове като „Iran Watch“, следва да се констатира, че Safa Nicu Sepahan не е изтъквало такъв довод в първоинстанционното производство.

109 Съгласно постоянната практика на Съда всяко основание, изложено за първи път в рамките на производството по обжалване пред Съда, трябва да бъде отхвърлено като недопустимо. Всъщност правомощията на Съда в производството по обжалване се свеждат до проверка на изводите на Общия съд въз основа на обсъдените пред последния основания. Всъщност да се позволи на дадена страна да изтъкне на този етап основание, което не е посочвала пред Общия съд, би означавало да ѝ се позволи да сезира Съда, чиито правомощия в производството по обжалване са ограничени, със спор с по-широк обхват от този, който е бил разгледан от Общия съд (вж. в този смисъл решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 165 и цитираната съдебна практика).

110 Следователно този довод трябва да се отхвърли като недопустим.

111 При тези условия твърденията по второто изтъкнато основание за обжалване трябва да бъдат отхвърлени като отчасти неоснователни и отчасти недопустими.

112 Следователно жалбата трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

113 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна или когато е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от този правилник, който се прилага по отношение на производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от него, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Член 138, параграф 3 от Процедурния правилник предвижда, че ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.

114 В случая както Safa Nicu Sepahan, така и Съветът са загубили по предявените от тях основания, поради което те следва да бъдат осъдени да понесат съответно направените от тях съдебни разноски.

115 Член 140, параграф 1 от Процедурния правилник, който се прилага по отношение на производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от него, предвижда, че държавите членки и институциите, встъпили по делото, понасят направените от тях съдебни разноски.

116 Поради това Обединеното кралство следва да понесе направените от него съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) **Отхвърля жалбите на Safa Nicu Sepahan Co. и Съвета на Европейския съюз.**

2) **Safa Nicu Sepahan Co. и Съветът на Европейския съюз понасят съответно направените от тях съдебни разноски.**

3) **Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия понася направените от него съдебни разноски.**

Подписи